

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

2 mei 2000

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR INSTITUTIONELE EN BESTUURLIJKE
HERVORMING EN AMBTENARENZAKEN

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de naleving van arresten van het Arbitragehof door de Franse Gemeenschap

Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken

Dinsdag 2 mei 2000

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 16.14 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de naleving van arresten van het Arbitragehof door de Franse Gemeenschap

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwenhuysen tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de naleving van arresten van het Arbitragehof door de Franse Gemeenschap.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, in 1994 was er voor het eerst sprake van om stappen te ondernemen tegen de subsidies van de Franstalige verenigingen in Voeren en in de Vlaams-Brabantse Gordel rond Brussel. In 1995 werden de eerste juridische stappen gezet. Onlangs heb ik in uw antwoord op een schriftelijke vraag een vrij indrukwekkend overzicht gekregen van alle klachten die sindsdien zijn ingediend. Uw regering heeft er dit jaar ook al twee ingediend.

Er kwam een eerste uitspraak van het Arbitragehof op 3 oktober 1996. Daarbij werd het artikel 'Steun aan de Franstalige verenigingen van de gemeenten met een speciale taalregeling' geschrapt. Het ging over 10,5 miljoen frank waarmee onder meer het blad Carrefour werd betoelaagd. Dit blad is in Vlaams-Brabant bekend, zelfs berucht, omdat het de Franstaligen in dat gebied aanpoort om zich

af te zetten tegen de Vlaamse overheid en om zich niet te integreren. De uitspraak van het Arbitragehof was dan ook evident aangezien het begrotingsartikel strijdig is met het territorialiteitsbeginsel en dus ongrondwettelijk is. Het probleem was natuurlijk dat de bewuste uitgave allang was gebeurd. Bovendien zorgde de toenmalige voorzitter van de Franse Gemeenschapsregering, mevrouw Onkelinx, voor een algemenere omschrijving met name 'Toelage voor de bevordering en de uitstraling van de Franse taal en de Franse cultuur'.

Op 10 maart 1998 vernietigde het Arbitragehof opnieuw een aantal bepalingen uit de begroting van 1997 en gaf het nogmaals de duidelijke boodschap geen steun toe te kennen aan Franstalige verenigingen in Vlaanderen. De Franstalige partijen legden deze uitspraak naast zich neer en bleven dus subsidies verstrekken. Vandaag nog heeft het Bureau van het Vlaams Parlement beslist om annulatieberoepen in te dienen tegen de aanpassing van de Algemene Uitgavenbegroting 1998 en de Algemene Uitgavenbegroting 1999.

We stellen nochtans een kleine evolutie vast. Immers, tijdens de vergadering van 29 maart jongstleden heeft de Franse Gemeenschap, op bevel van het Arbitragehof, bij de behandeling van de klacht met betrekking tot de begroting 1997 en de begrotingsaanpassing, stukken overhandigd waaruit blijkt dat de aangevochten kredieten nog steeds worden gebruikt voor de subsidiëring van Franstalige verenigingen in faciliteitengemeenten. Men heeft daarin twee begrotingsposten herkend : 7 miljoen frank voor de Franstalige culturele VZW die Carrefour uitgeeft, en 3,5 miljoen frank voor de 'Association intercommunale culturelle de Bruxelles', die een doorgeefluik is voor verenigingen die actief zijn in de Vlaamse rand rond Brussel. Volgens de Franse Gemeenschap is het Arbitragehof niet bevoegd om over de uitvoering van het decreet te oordelen, terwijl de advocaat van de Vlaamse Gemeenschap vraagt dat het Arbitrage-

Van Nieuwenhuysen

hof de carrousel zou stopzetten. Het is me echter niet volledig duidelijk hoe die carrousel juridisch kan worden stopgezet.

Hoewel er al verschillende gunstige uitspraken zijn geweest, blijft men toch steeds achter de feiten aanhollen. Zo zijn de uitgaven allang gebeurd op het moment dat er een uitspraak wordt gedaan. De carrousel blijft dus draaien.

De vorige regering heeft dit spel steeds strikt juridisch willen spelen, in tegenstelling tot de Franse Gemeenschap die altijd politieke stappen zet. Ze blijft zich beschouwen als de vertegenwoordiger van de Franstaligen in Vlaanderen, wat volledig strijdig is met het grondwettelijk vastgestelde territorialiteitsbeginsel.

Mijnheer de minister-president, in 1996 heeft uw partijgenoot, de heer Gabriels, zijn beklag gedaan over het feit dat de Vlaamse regering steeds achter het net bleef vissen. De provocaties van de Franse Gemeenschap moesten volgens hem op een volwassen maar krachtdadige manier worden beantwoord. Er moesten met andere woorden politieke stappen worden gezet.

Mijnheer de minister-president, zal uw regering naast de juridische stappen, eindelijk ook politieke stappen zetten ? Zo ja, welke stappen overweegt u dan ?

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer de voorzitter, collega's, het is me niet precies duidelijk wat de heer Van Nieuwenhuysen bedoelt met het ondernemen van politieke stappen in deze aangelegenheid. Feit is wel dat de huidige Vlaamse regering, net als de vorige, alles in het werk stelt om via het Arbitragehof de desbetreffende begrotingsartikelen te laten vernietigen.

De Franse Gemeenschapsregering is op 29 maart moeten ingaan op het verzoek van het Arbitragehof, en heeft derhalve alle uitvoeringsbesluiten voorgelegd. In totaal ging het om 58 ingediende uitvoeringsbesluiten. Daar waren nog twee subsidies aan Franstalige verenigingen bij van respectievelijk 7 en 3,5 miljoen frank.

De raadsman van de Vlaamse Gemeenschap heeft het advies gegeven een annulatieberoep in te stellen tegen de betrokken uitvoeringsbesluiten. We

zullen dat advies ook volgen. Als het beroep tegen het decreet wordt ingewilligd, vervalt uiteraard ook de rechtsgrond voor die besluiten. Hoe dan ook, om niets aan het toeval over te laten, zal ik vrijdag in overleg met de raadsman aan de Vlaamse regering voorstellen om een annulatieberoep in te dienen. Tot zover het juridische aspect.

Dan kom ik nu bij het politieke aspect. U weet dat de Franse Gemeenschapsregering vragende partij is en blijft om met Vlaanderen een samenwerkingsakkoord af te sluiten. U weet ook dat de Vlaamse regering vasthoudt aan het uitgangspunt dat men eerst het territorialiteitsprincipe moet erkennen. Dit moet voor ons als zodanig in de preambule van een dergelijke overeenkomst worden ingeschreven vooraleer verder kan worden gepraat over de grond van de zaak.

Ik heb onlangs overleg gepleegd met minister-president Hasquin. Hij zegt dat hij overweegt om dergelijke dingen tijdens zijn regeringsperiode niet meer te laten gebeuren. Dat heeft dan zowel betrekking op de begroting 2000 als eventueel ook op de begroting 2001. U spreekt hier immers nog over procedures die een gevolg zijn van beslissingen van de Franse Gemeenschapsregering onder het voorzitterschap van mevrouw Onkelinx. Minister-president Hasquin heeft me gezegd dat dit, wat hem betreft, niet zal worden aangehouden. Of deze kentering nu het gevolg is van het gewijzigde klimaat, laat ik aan uw appreciatie over.

Het is hoe dan ook een feit dat alle beslissingen die vanuit het verleden moeten worden aangevochten, ook daadwerkelijk zullen worden aangevochten. Ten aanzien van een mogelijke samenwerkingsovereenkomst zullen we blijven stellen dat in de preambule het respect voor het territorialiteitsprincipe moet worden ingeschreven. We zullen ook van nabij volgen of wat minister-president Hasquin mij heeft verzekerd, bij de opmaak van de begroting van volgend jaar ook effectief wordt gerealiseerd.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de minister-president, uit het juridische onderdeel van uw antwoord kan ik niet afleiden dat er op dat vlak mogelijkheden zijn om daadwerkelijk een einde te maken aan die subsidies. U blijft achter de feiten aanhollen.

U zegt dat u de toezegging hebt gekregen dat er een einde komt aan die subsidies. Ik wil dat eerst nog wel eens zien. Het zou immers niet de eerste

Van Nieuwenhuysen

keer zijn dat de Franstaligen iets beloven, maar daarna proberen om onder die beloften uit te komen. Het gaat immers niet alleen over de subsidies voor Carrefour, er gaat ook nog altijd geld naar het Franstalig onderwijs in Voeren. Er is ook het dossier van de Franstalige muziekschool in Wetzembeek-Oppem, enzovoort. Ik wil dat dus allemaal eerst nog wel eens zien.

We kunnen echter wel degelijk politieke stappen zetten als antwoord op de voortdurende Franstalige inmenging in Vlaanderen. U hebt al het samenwerkingsakkoord genoemd, namelijk het cultureel verdrag. Het verheugt me u te horen zeggen dat zolang de Franstaligen met hun bemoeienissen blijven stoken in Vlaanderen, er geen sprake is van dat cultureel verdrag. Nadat ik de beleidsbrief met betrekking tot dat cultureel verdrag met de Franse Gemeenschap had gelezen, had ik daar enige twijfels over.

Daarnaast kunnen er ook nog andere stappen worden gezet. Men zou bijvoorbeeld maatregelen kunnen nemen met betrekking tot het Franstalig onderwijs in de faciliteitengemeenten. Men zou ook initiatieven kunnen ontwikkelen voor de Vlamingen in Wallonië. Hoe dan ook hoop ik dat de afspraak met minister-president Hasquin in 2001 waarheid zal worden.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : In verband met dat laatste wil ik nog het volgende zeggen. Uw betoog had ik eigenlijk wel verwacht.

Er wordt gevraagd om iets te stoppen. U zegt dat ik hetzelfde moet doen, en dat het dan misschien wel zal stoppen. Uit het indrukwekkende overzicht dat ik hier bij mij heb, blijkt dat het telkens gaat om juridische stappen tegen beslissingen, decreten, uitgavenbegrotingen en dergelijke zaken meer uit het verleden. Ik kan u alleen maar meedelen wat mijn collega me heeft verzekerd.

Omdat ik natuurlijk niet naïef ben, zeg ik gewoon dat tegen de twee uitvoeringsbesluiten in kwestie ook een vernietigingsberoep komt bij de Raad van State. Als we andere stappen zetten of bijvoorbeeld hetzelfde doen, dan zouden we de zaken alleen maar doen escaleren. Laten we dus eerst de heer Hasquin en de Franse Gemeenschapsregering de kans geven hun woorden in daden om te zetten. Als dit effectief in de feiten bewaarheid wordt, dan hebben we het resultaat bereikt dat ook u zegt na te streven.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 16.28 uur.*
